

KİBYRA KAZISI 2013 YILI KAZI RAPORLARI

1- ODEİON KONSERVASYON ÇALIŞMALARI

2013 yılı kazı sezonu konservasyon çalışması Kibyra Odeionunda gerçekleştirilmiştir. 2009 ve 2011 kazı sezonları arasında kazı çalışmaları tamamlanan Kibyra Odeionu konservasyon çalışmalarına 2012 tarihinde başlanılmıştır. Bu çalışmalar 2013 yılında ise yapının auditoriumunu ikiye bölen diazomanın üst kısmında bulunan oturma sıralarında yani ikinci caveada devam ettirilmiştir. 01 Temmuz 2013 tarihinde başlanılan çalışmalar Restoratör - Mimar Nihan KOCAMAN danışmanlığında ve Arkeolog Esra SAYIN kontrolünde bir ekip ile yürütülmüştür.

Yapının antik dönemde geçirdiği yangın felaketi nedeniyle oturma basamaklarında ciddi hasarlar oluşmuştur. Bahsi geçen bu yangın oturma bloklarında geniş çatlaklara ve deformasyona neden olmuştur. Bloklarda oluşan çatlaklar kış koşullarına bağlı olarak derinleşmiş ve hasar giderek artmıştır. Bu durum göz önünde bulundurularak mevcut hasarın büyümesini engellemek amacıyla 2012 yılında odeionun ilk caveasında konservasyon çalışmaları başlatılmıştır. 2013 yılı çalışmalarında ise aynı uygulama ikinci caveada gerçekleştirilmiştir. Bu koruma çalışmalarının ilki blokların alt ve yan kısımlarında bulunan boşlukların doldurulmasına yönelik olmuştur (Resim 1-2-3). Bu uygulamada özel niteliklere sahip kalın agregalı antik yapı restorasyon harcı İntonaco kullanılmıştır ve sonraki aşamada blok yüzeylerinde oluşan kılcal çatlakların kapatılmasıyla ilgili çalışmalar başlamıştır. Söz konusu çatlakların kapatılması için gerekli olan harç malzemesi ise ince agregalı İntonaco olmuştur. Blok yüzeylerinde oluşan derin çatlaklarda ise enjeksiyon işlemi uygulanarak taşın görünmeyen yüzeylerinde oluşan çatlakların kapatılması hedeflenmiştir (Resim 4). Bu işlem esnasında enjeksiyon uygulamaları için hazırlanmış özel uygulama harcı İnnezione kullanılmıştır. Tüm bu uygulamalarda kullanılan harcın muhteviyatı; hidrolik kireç, 0-1 mm. elek altı beyaz kum, doğal renklendirici ve mukavemet artırıcı özelliğe sahip çekilmiş 0-1 mm. tuğla-kiremit mili, hazır halde karışım içerisine dahil edilen özel ambalaj harcı (İntonaco) ve beyaz akrilden oluşmaktadır. Elde edilen harç ile ikinci cavea oturma sıraları blokları üzerinde bulunan bütün çatlak ve boşluklar doldurulmuş dolayısıyla blokların kendi bünyelerine su ve hava almaları buna bağlı olarak özellikle kış aylarında görülen don olaylarıyla birlikte meydana gelebilecek olası mekanik patlamalar ve açılmalar engellenmiştir.

Kibyra Odeionundaki konservasyon çalışmalarının yanı sıra; Rölöve ve Anıtlar Müdürlüğüne sunulmak üzere planlanan projenin ön aşamasında gerekli bilgileri elde etmek adına Odeionun orkestra zemininde yer alan opus sectile mozaik döşem üzerindeki kum ve koruyucu tabakalar açılmıştır (Resim 5-6). Üzerinde Medusa'nın işlendiği bu döşemenin açılmasının ardından döşemenin genel temizliği yapılmıştır. Kimyasal kullanılmadan yapılan bu temizlik esnasında sadece su ve sünger yardımı ile yüzeysel bir işlem uygulanmıştır (Resim 7).

RESİMLER:

Resim 1: Konservasyon öncesi

Resim 2: Konservasyon sonrası

Resim 3: Harcın prizlenme süresi boyunca nemli tutulması için keten bezi kullanılmıştır.

Resim 4: Enjeksiyon uygulaması

Resim 5: Orkestra zemin döşemesi açılmadan önce.

Resim 6: Orkestra zemin döşemesi açıldıktan sonra.

Resim 7: Orkestra zemin döşemesi temizlik çalışmaları.